

> Retouradres Postbus 16191 2500 BD Den Haag

Aan geadresseerde

ILT
Keten Gevaarlijke Stoffen en
Organismen
Biologische risico's
Postbus 16191
2500 BD Den Haag
Contactpersoon
Meld- en Informatiecentrum
T +31 (088) 4890000

Datum 13 december 2019
Betreft Waterontharding in woninginstallaties

Geachte heer of mevrouw,

De afgelopen jaren is het aantal geplaatste waterontharders in woningen in Nederland sterk toegenomen. Met het toegenomen aantal waterontharders in woninginstallaties is ook het aantal vragen en klachten van burgers toegenomen. Burgers richten zich met vragen tot drinkwaterbedrijven en soms leidt een geplaatste waterontharder tot klachten over het drinkwater. De Inspectie Leefomgeving en Transport informeert met deze brief de burgers, drinkwaterbedrijven en leveranciers van onthardingsapparatuur over de veiligheid en gezondheid van het drinkwater bij toepassing van onthardingsinstallaties.

In artikel 21, lid 1 van de Drinkwaterwet staat dat er in drinkwater dat aan consumenten en andere afnemers ter beschikking wordt gesteld, geen organismen, parasieten of stoffen mogen zitten in hoeveelheden die gevaarlijk zijn voor de volksgezondheid en dat de verantwoordelijkheid is van de drinkwaterbedrijven. Dit gaat over de kwaliteit van drinkwater, de gebruikers ervan en de leverancier ervan. De wet richt zich op degenen die drinkwater mogen leveren, dus de eigenaren van de drinkwaterbedrijven, de collectieve watervoorzieningen en de collectieve leidingnetten.

Artikel 21, lid 2, geeft vervolgens aan dat de eigenaar van een drinkwaterbedrijf er tevens zorg voor draagt dat er geen gevaar ontstaat voor verontreiniging van de op het distributienet aangesloten collectieve watervoorzieningen, collectieve leidingnetten, **woninginstallaties** en andere installaties.

Artikel 1 van de Drinkwaterwet geeft de definitie van een woninginstallatie. Er wordt geen definitie gegeven van wat een drinkwaterbedrijf is, omdat het evident is wat er met een drinkwaterbedrijf wordt bedoeld.

Hoofdstuk 3 van het Drinkwaterbesluit gaat over de zorg voor de kwaliteit van drinkwater. Het basisprincipe van dit artikel is dat voor zover de eigenaar van een drinkwaterbedrijf voldoet aan de bepalingen in paragraaf 3.1.1. (de hoedanigheid van het water), hij daarmee voldoet aan artikel 21, lid 1.

Artikel 13, lid 1, van het Drinkwaterbesluit geeft aan dat de eigenaar van een drinkwaterbedrijf er zorg voor moet dragen dat het drinkwater voldoet aan de kwaliteitseisen op het leveringspunt en op het tappunt. De kwaliteitseisen zijn opgenomen in de tabellen I, II, IIIa, IIIb en IIIc van bijlage A van het Drinkwaterbesluit. En dit geldt ook voor tappunten in woninginstallaties.

Een volgend belangrijk artikel dat betrekking heeft op de kwaliteit van drinkwater op het tappunt in woninginstallaties is artikel 13, lid 2.

ILT
Keten Gevaarlijke Stoffen en
Organismen
Biologische risico's

Artikel 13, lid 2, van het Drinkwaterbesluit bepaalt in welke gevallen artikel 13, lid 1, niet van toepassing is. Als de oorzaak van het niet voldoen aan de kwaliteitseisen van het drinkwater is gelegen in een op het leidingnet van het drinkwaterbedrijf aangesloten woninginstallatie, is artikel 13, lid 1, niet van toepassing. Immers, drinkwaterbedrijven kunnen niet verantwoordelijk gesteld worden voor iets waar ze geen invloed op kunnen hebben. Een voorbeeld van de bedoelde uitzonderingen in artikel 13, lid 2, is de behandeling van drinkwater als gevolg van een waterontharder in een woninginstallatie, als daardoor het drinkwater aan de tap niet meer voldoet aan de kwaliteitseisen die worden genoemd in artikel 13, lid 1.

De norm voor hardheid van drinkwater is opgenomen in tabel IIIa, bedrijfstechnische parameters, van bijlage A van het Drinkwaterbesluit. De waarde voor hardheid moet groter zijn dan 1 mmol/l. Het standpunt van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat over resthardheid, dat met het RIVM is afgestemd, is onveranderd. De regelgeving is sinds 2011 niet gewijzigd en er zijn geen nieuwe WHO-onderzoeken of inzichten die voor het ministerie aanleiding vormen om tot een beleidswijziging over te gaan.

Paragraaf 3.1.4 van het Drinkwaterbesluit stelt verder dat er maatregelen genomen moeten worden, als niet aan de eisen voor maximale waarden van de parameters uit de tabellen I, II en III van Bijlage A van het Drinkwaterbesluit wordt voldaan. Bij het niet voldoen aan de maximale waarden voor de microbiologische parameters (tabel I) gelden strenge eisen. De toezichthouder moet geïnformeerd worden en er geldt een onderzoeksplicht, waarna herstelmaatregelen genomen moeten worden.

Bij het niet voldoen aan de maximale waarden voor de bedrijfstechnische parameters (tabel IIIa, waaronder hardheid valt), geldt dat de toezichthouder geïnformeerd moet worden en dat onderzoek uitgevoerd moet worden naar de mogelijke gevolgen voor de volksgezondheid. Maatregelen moeten worden genomen, tenzij de toezichthouder van oordeel is dat de normoverschrijding (in dit geval een hardheid < 1 mmol/l) geen nadelige gevolgen heeft voor de volksgezondheid.

Van belang is dat de bedrijfstechnische parameters worden aangeduid als indicatorparameters, waarbij overschrijding van de maximale waarden niet direct zal leiden tot risico's voor de volksgezondheid. Daarom kan in onderhavige situaties worden volstaan met een controle- en meldplicht van het drinkwaterbedrijf aan de ILT. Eigenaren van woninginstallaties waarin een waterontharder is geïnstalleerd blijven altijd zelf verantwoordelijk om te voldoen aan de minimale norm voor hardheid. In een woning mag een eigenaar van een woninginstallatie zelf bepalen welke kwaliteit drinkwater wordt gebruikt, mits voldaan wordt aan de zorgplicht voor woninginstallaties en overige installaties van artikel 31 van de Drinkwaterwet.

Artikel 10 van de Drinkwaterregeling geeft verder regels ten aanzien van het meetprogramma en de meetfrequentie. Er wordt limitatief beschreven wie over een meetprogramma moet beschikken dat voldoet aan de tabellen die opgenomen zijn in bijlage 3 van de Drinkwaterregeling. In deze opsomming zijn woninginstallaties niet opgenomen, waaruit mag worden afgeleid dat het opstellen van een meetprogramma niet verplicht is voor woninginstallaties.

Tot slot hebben drinkwaterbedrijven de controleplicht om te beoordelen of drinkwaterinstallaties en de aangesloten toestellen voldoen aan de voorschriften

uit NEN1006 en de bijbehorende Waterwerkbladen. Voor ontharders van het type ionenwisselaar, automatisch regenererend, is een CA-beveiliging noodzakelijk en dient bovendien de spoelwaterafvoer onderbroken te worden aangesloten. Voor ontharders van het type ionenwisselaar met verwisselbare patroon is een EA-beveiliging toereikend.

ILT
Keten Gevaarlijke Stoffen en
Organismen
Biologische risico's

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
Namens deze,
De inspecteur ILT, Biologische risico's

Ing. H.R. de Vries